

Бележки върху шаманизма

Михай Хопал

(Резюме)

Статията е обобщение на дългогодишни проучвания на автора върху шаманизма в Евразия. Шаманизмът е сложна система от вярвания, чийто централен елемент е фигурата на шамана в ролята на посредник между света на хората и света на по-висшите сили. Задачите му в полза на традиционната общност се свеждат до лечителство, предсказания, жертвоприношения, съхранение на историческото и митологичното знание, допълнено с практическото изпълнение на ритуалите. Разглежда се избраничеството, атрибутите на шамана, предизвикването на видения. В терминологичен план авторът предлага по-неутралното определение за шаманизма като система от вярвания, която е свързана с определени обществени роли. Днес те вече не са в сакралната сфера на културата, а на границата между свещеното и светското, не в сферата на религията, а по-скоро на границата между религията и всекидневните вярвания. Това е важен извод в съвременните изследвания, който вероятно обяснява факта, че шаманизмът се приспособява към всекидневния живот на нашето време.